Van: Vogelbescherming Nederland, Sportvisserij Nederland ,Vereniging Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, It Fryske Gea, Flevo-landschap -allen lid van de Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk- Hiswa-Recron, Watersportverbond, Vereniging van Toerzeilers en de IJsselmeervereniging.

Aan: Provinciale Staten van Noord-Holland

Geachte leden van de commissie Ruimte, wonen en klimaat,

Op 22 juni bespreekt u de inhoud van de Regionale Energiestrategieën in Noord-Holland. Onze organisaties willen onze grote zorg uitspreken over het voornemen om het IJsselmeergebied – met name in het IJsselmeer, Markermeer en Gooimeer- op te nemen als zoekgebied voor wind- en zonne- energie en 47 windturbines en 327 hectare zonnepanelen in dit waardevolle natuur- en recreatiegebied te plaatsen.

De bovenstaande organisaties, welke zijn verenigd in het Regionaal Overleg IJsselmeer (ROIJ), vragen in de bijgesloten energievisie om dit grootste zoetwatermeer van Europa als centrale open ruimte in Nederland te behouden. Ook de leden van de ANWB waarderen volgens een recente ledenraadpleging het open karakter van het gebied, en maken zich zorgen over de plaatsing van windturbines.

Het IJsselmeergebied is een internationaal beschermd natuurgebied. Honderdduizenden vogels, zoals visdief, zwarte stern en nonnetje maken gebruik van het open water en de oevers van het IJsselmeer, het Markermeer en de Randmeren. Ze broeden, rusten en zoeken er voedsel. Het is een cruciale plek op belangrijke vogeltrekroutes. Het heeft vanuit Europa dan ook de beschermde juridische status Natura 2000-gebied gekregen.

Met de aanleg van windparken in het IJsselmeergebied gaat er belangrijk leefgebied verloren van beschermde en bedreigde vogelsoorten. Ook vliegen vleermuizen en vogels zoals de zeearend (in de nacht, of bij slecht weer) tegen de windturbines aan, wat ze veelal niet overleven. Onderzoek wijst uit dat windmolens slecht zijn te verenigen met een Natura 2000-status en de daaraan gekoppelde doelen.

Ook velden met drijvende zonnepanelen op het water gaan ten koste van leefgebied van beschermde en bedreigde vogels, zoals de toppereend. Het water wordt ongeschikt voor foeragerende en rustende watervogels. Bovendien nemen de panelen licht weg, wat van invloed is op het onderwaterleven en de voedselvoorziening van allerlei dieren. Minder licht betekent minder plankton en waterplanten, dus minder zuurstofproductie in het water. Dit heeft directe gevolgen voor de visstand, waarmee het ook niet goed gaat in het IJsselmeergebied.

Natuurorganisaties werken met verschillende overheden aan grote investeringen om de natuurwaarden van het IJsselmeergebied te verbeteren. Onder andere vanuit de Programmatische Aanpak Grote Wateren wordt de komende jaren 110 miljoen euro geïnvesteerd om de natuurkwaliteiten te versterken. De plannen van de Regionale Energie Strategieën dreigen de resultaten van die inspanningen nu te niet te doen. Naast het missen van de natuurdoelen, betekent dat ook kapitaalvernietiging.

Het IJsselmeer, Markermeer en de randmeren zijn een geliefd recreatiegebied. Fietsers en wandelaars waarderen het uitzicht vanaf de dijk, zeilers en andere watersporters genieten van het ruime open water. Provincie Noord-Holland is de trekker van het waterplantenproces, om met stakeholders tot een gebalanceerde oplossing te komen van de waterplanten ten gunste van natuur èn recreatie. Het plaatsen van windturbines en zonnevelden maakt het landschap minder

aantrekkelijk, gaat concreet ten koste van het ruime open water en is een directe bedreiging voor de populariteit van het gebied voor watersporters. Dit kan grote gevolgen hebben voor jachthavens en andere recreatieve voorzieningen en horeca die zich richten op watersporters, welke een grote economische waarde vertegenwoordigen.

Alternatieven

Er zijn alternatieven voorhanden waarmee de natuur kan worden ontzien. De organisaties doen een dringende oproep aan de energieregio's om de 'Zonneladder' toe te passen die door de Rijksoverheid is vastgesteld. Daarin staat dat daken, gevels en het bebouwde gebied de voorkeur verdienen als zoeklocaties voor duurzame energie. Nog lang niet alle daken, gevels en geluidswallen zijn goed benut en er zijn ook genoeg onaantrekkelijke of braakliggende terreinen die geschikt zijn voor de aanleg van zonneparken, zoals stroken langs reeds verrommelde snelwegen, onverkoopbare bouwgronden en ongebruikte industrieterreinen. Natuurgebieden moeten zoveel mogelijk worden ontzien volgens de 'Zonneladder'. Dit geldt uiteraard niet alleen voor de natuurgebieden op land, maar ook op water en specifiek voor het IJsselmeergebied als grootste zoetwatermeer van West-Europa, met een rijk onderwaterleven en een rijke vogelpopulatie.

Ondanks dat de organisaties die deze brief onderschrijven voorstander zijn van de energietransitie, pleiten ze er voor om het IJsselmeergebied te vrijwaren van het plaatsen van nog meer windturbines. Onderzoek laat zien dat de maximale draagkracht van het IJsselmeergebied voor het gebruik voor windenergie al meer dan bereikt is. Tevens pleiten we voor het gebruik van de 'zonneladder' t.a.v. de inzet van zonne-energie. Alles wat er nog in het IJsselmeergebied aan energie opwekking bij komt, gaat verder ten koste van de natuur en recreatie. Dit is niet alleen in strijd met Natura 2000-doelen en een kapitaalvernietiging, het gaat ook totaal voorbij aan de dramatische achteruitgang van de biodiversiteit in Nederland. Immers, naast de klimaatcrisis, hebben we ook te maken met een biodiversiteitscrisis.

Met vriendelijke groet,

Namens bovengenoemde organisaties,

Joop Bongers
Voorzitter Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk

Bijlage: ROIJ Energievisie IJsselmeergebied

Landschap
Noord-Holland

IJsselmeervereniging

HISWA
RECRON

Natuurmonumenten